

I detta nummer av FuktFakta finns en del information om nya rapporter och om FuktCentrums utbildningar.

I maj 2011 kom en ny Plan- och Bygglag. Lagen innebär en del förändringar i bygg-Sverige. Bland annat ersätter man kvalitetsansvariga med kontrollansvariga som kommer att få större inflytande och ansvar bland annat för fuktfrågor. Detta innebär ett ökat intresse för FuktCentrums utbildningar för fuktsäkert byggande. Att det finns ett behov av fuktsakkunniga visas av alla de skador som inträffar.

Vi har i flera olika skadefall sett bristande kunskap i hur fuktfrågor skall hanteras, särskilt i byggnader med komplicerade klimat. I sådana krävs ett nära samarbete mellan bygg och VVS under hela projekterings-, entreprenad- och förvaltningsskedet, vilket inte alltid sker. Spa-anläggningar inne i bostadshus, badhus, ridhus och fuktiga industribyggnader är exempel på svåra miljöer där skador har inträffat Dessa byggnader har byggts som om de vore ämnade för bostäder eller kontor.

Dagen komplexa, och energisnåla, byggnader kräver ofta att en fuktsäkerhetsprojektering utförs. Att förlita sig enbart på beprövade, och fungerande lösningar, kanske inte alltid är rätt. En fråga som man bör ställa sig är om den beprövade lösningen avser gårdagen, dagens eller morgondagens byggnader.

Ett annat problem som vi stött på är att ventilationssystem i villor och lägenheter återfört fukt till byggnaden. Detta har i vissa fall resulterat i skador och ökar i vart fall fuktbelastningen över klimatskärmen. Här krävs återigen ett nära samarbete mellan bygg och VVS för att vi skall kunna undvika framtida fuktproblem.



Anders Kumlin  
Styrelseordförande för FuktCentrum



Ingemar Samuelson  
Föreståndare för FuktCentrum

## Nyheter från Boverket

Det har kommit en ny Plan och Bygglag (PBL) som gäller från den 2:e maj. Nyheter inom byggområdet är att den kvalitetsansvarige ersätts av en kontrollansvarige. Arbetsuppgiften är tydligare specificerad än tidigare och något utökad.

Nytt är också certifiering av sakkunniga och Boverket håller på att arbeta fram certifieringsregler för bl.a. fuktsakkunniga. Bakgrunden till certifieringskravet för kontrollansvariga och sakkunniga är tjänstedirektivet inom EU som anger vilka regler och villkor som ska gälla för tjänsteleverantörer på EU:s inre marknad. Certifikatet visar att personen har den utbildning och erfarenhet som behövs för att klara arbetsuppgiften.

Det har redan kommit en ny version av Boverkets byggregler i år och det var till den 2:e maj då BBR 18 kom. Den versionen har fått korrekta hänvisningar till den nya Plan och Bygglagen och innehåller inga tekniska ändringar.

[Läs mer om nyheter från Boverket>>](#)

## Diplomerad fuktsakkunnig



Under våren 2012, genomför vi för femte gången kursen Diplomerad Fuktsakkunnig enligt ByggaF, FuktCentrums metod för Fuktsäkerhet i Byggprocessen. Utbildningen, som motsvarar 7,5 högskolepoäng, sker under fem tvådagarspass på LTH i Lund och SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut i Borås. Dessutom ingår 15 dagars självstudier. Kursen avslutas med en skriftlig tentamen. Sista anmälningsdag är den 16 november.

[Läs mer >>](#) och anmäl dig

## ByggaL – En metod för produktion av lufttäta byggnader

Lufttäta byggnader efterfrågas av allt fler i byggsektorn i takt med att kraven på god inomhusmiljö, fuktsäkerhet och låg energi-användning skärps. Därmed har också behovet av hjälpmedel för byggprocessens parter ökat. Detta projekt, ByggaL – en metod för produktion av lufttäta byggnader, är ytterligare ett led i arbetet med att sprida erfarenheter och kunskap om lufttätt byggande. [Läs mer >>](#)

## Angående utlovade effekter hos bestrykningen Termoskydd

Att introducera nya produkter på en konservativ marknad är inte lätt. Därför är trovärdighet ett av nyckelorden för framgång. Den här artikeln behandlar utlovade effekter hos en bestrykning "Termoskydd" som med ganska stor kraft marknadsförs i Sverige idag. Resultatet av granskningen är att företaget Thermogaia i sin marknadsföring av Termoskydd lovar en hel del som inte stämmer. [Läs mer >>](#)

## Skarvning av tätskikt i våtrum

Våtrum förses idag i allt större utsträckning med keramiska plattor. Det ställer höga krav på tätskiktet bakom plattorna vid duschplatsen, särskilt på trä-konstruktioner. Tätskiktet i våtzone 1 skall utgöras av ett foliesystem. I ett projekt vid SP har en funktionsprovning genomförts av fem olika tätskiktssystem. Foliesystemen ger förutsättningar för bra konstruktioner men provningarna visar att systemen inte är färdigutvecklade när det gäller skarvningstekniken. Lim eller tvåkomponent lim fungerar som tätning mellan två täta folier men att täta med gummimassa fungerar inte.

I de fall där brunnsmanschett och folie har gått ner i golvbrunnen och monterats fast med klämringar förekom inga läckage alls men där folien eller membranet klipptes upp och endast brunnsmanschetten gick ner i golvbrunnen vid kläm-ringen förekom mer eller mindre omfattande läckage

Slutsatsen av projektet är att det finns en hel del problem att lösa för att foliesystemen skall bli säkra och minska risken för fuktskador jämfört med vätskebaserade tätskiktssystem.

Läs mera

Anders Jansson och Ingemar Samuelson. **Tätskikt i våtrum - funktionsprovning av foliesystem** SP Rapport 2011:01

Rapporten kan laddas hem [här >>](#)

## Fuktsäkerhetspris till forskningsgruppen bakom beräkningsprogrammet WUFI

För tredje gången har Fuktsäkerhetspriset (Moisture Safety Prize) från FuktCentrum vid Lunds tekniska högskola delats. Detta skedde vid den nordiska byggnadsfysikkonferensen i Tammerfors den 31 maj. Denna gång gick priset till forskningsgruppen bakom beräkningsprogrammet WUFI. Forskningsgruppen arbetar vid Fraunhofer Institut für Bauphysik i Tyskland. [Läs mer >>](#)

## Converter kan hjälpa dig räkna ånghalt

En gratis dataprogram från Byggnadsfysik, LTH finns tillgängligt på Fuktcentrums hemsida. Programmet kan räkna ut ånghalten mellan -40 °C och +375 °C om du vet temperatur och RF! [Läs mer >>](#)

## Ny version av TorkaS med tillhörande manual

TorkaS 3.1 med ny manual finns nu tillgänglig på Fuktcentrums hemsida. I programmet har endast små justeringar av gränssnitt och beräkningsalgoritm gjorts. Beräkningsresultaten från TorkaS 3.1 skiljer marginellt jämfört med version 3.0. Manualen är däremot ny i stora delar och rekommenderas att läsa före användning av TorkaS 3.1. [Läs mer >>](#)

## Fuktåterföring i roterande värmeväxlare—ökad risk för fuktskador?

Dagens krav på energisparande gör att vi också eftersträvar att bygga energieffektiva och lufttäta byggnader, där ventilation ska ske via husets ventilationssystem och inte via luftläckage. Men kan ett ventilationssystem med roterande värmeväxlare i sådana byggnader medföra en risk för fuktproblem? [Läs mer >>](#)

## Nya Rapporter!

**Redistribution of moisture and ions in cement based materials**

Magnus Åhs, Avd Byggnadsmaterial, LTH [Ladda Ner >>](#)

**Biological growth of rendered facades**

Sanne Johansson, Avd Byggnadsmaterial, LTH [Läs mer >>](#)

**Methods for determination of moisture conditions in wood exposed to high moisture levels**

Maria Fredriksson, Avd Byggnadsmaterial, LTH [Läs mer >>](#)

**Tätskiktsskrav i exponeringsklasserna XC3 och XC4 för betong med låga vattencementtal**

Lars-Olof Nilsson, Avd Byggnadsmaterial, LTH [Läs mer >>](#)

**Fortsatt uttorkning av byggfukt i betongkonstruktioner—system för beslutsstöd: Sensobyg—delprojekt D4.**

Lars-Olof Nilsson, Avd Byggnadsmaterial, LTH [Läs mer >>](#)

**Tätskikt i våtrum—funktionsprovning av foliesystem.**

SP Rapport 2011:01 [Ladda Ner >>](#)

**Varning för roterande värmeväxlare som kan leda till höga fukttillskott vid vissa utomhustemperaturer**

Lars Jensen, Avd Installationsteknik, LTH [Ladda Ner >>](#)

**ByggaL—Metod för byggande av lufttäta byggnader**

SP Rapport 2010:73 [Ladda Ner >>](#)

**Building Performance—Methods for Improved Prediction and Verification of Energy Use and Indoor Climate**

Luft Bagge, Avd Byggnadsfysik, LTH

## Kalendarium

2011-10-17 - 19. 4th Nordic Passive House Conference, Helsinki Finland

[Read More >>](#)

2011-11-17 Fuktcentrums informationsdag, Lund

2011-11-14 - 16. Building Simulation 2011, Sydney Australia

[Read More >>](#)

2012-07-08 - 09. Healthy Buildings 2012, Brisbane, Queensland

[Read More >>](#)

2012-05-28 - 31. 5th International Building Physics

Conference, Kyoto Japan.

Abstracts due May 15, 2011. [Read More >>](#)